

Amsterdam volgens ons

In *Amsterdam XXX jr.* van ITA-junior onderzoeken 22 jongeren vriendschap en het stadsleven.

Nzinga Norton (21): 'Je weet hoe Amsterdam is, maar nu wordt het neergezet op het toneel.'

→ Jongeren observeerden mensen op straat: hoe bewegen ze, hoe praten ze? FOTO JASPER GROEN

Katarina Schul
AMSTERDAM

Normaal let je er bij audities op hoe goed mensen kunnen acteren", zegt regisseur Hanna Timmers (37). Samen met Ilon Lodewijks regisseert ze *Amsterdam XXX jr.* Bij de audities lette ze evenveel op de kwaliteiten van de acteurs als op de plek waar ze wonen in de stad. Het resultaat: 22 jongeren van de Baarsjes tot de Bijlmer staan zondag in het ITA, voorheen de Stadsschouwburg.

Vorige jaren speelde ITA-junior een bewerking van een reguliere voorstelling, dit jaar hebben Timmers en Lodewijks een eigen productie gemaakt. "De voorstelling is losjes verbonden met de voorstelling *Een klein leven*, gebaseerd op de bestseller van de Amerikaanse schrijver Hanya Yanagihara, waaruit we het belangrijkste thema hebben gehaald: vriendschap in een grote stad."

Maar Timmers en Lodewijks wilden niet direct een script schrijven. "Dat is ook niet onze stijl, eerst doen we onderzoek." De regisseurs merken hoe de stad is veranderd en nog steeds verandert. "Het centrum wordt steeds meer van de

toeristen, en de Amsterdammers gaan naar de buitenwijken. Opeens is het prima om in Nieuw-West te wonen," zegt Timmers.

De 22 jongeren waren nauw betrokken bij het onderzoek; zo organiseerden de regisseurs een ontmoeting tussen de jongeren en Amsterdammers. "We kregen alleen een naam, verder niets," zegt speler Kedves van den Berg (16). "We zaten allemaal in een lange rij in de studio en de toegewezen Amsterdammer ging tegenover je zitten." Ze hadden een stapel kaartjes met vragen tussen hen in liggen, om het gesprek gaande te houden.

Prille vriendschap

"De bedoeling was dat het gesprek zo'n drie kwartier zou duren, maar volgens mij hebben we allemaal bijna twee uur lang gekletst." Van den Berg had een gesprek met Diana, een oudere Surinaamse vrouw. Na dik anderhalf uur met elkaar gepraat te hebben, las hij haar de vraag voor die op een van de kaartjes stond: vertel over een prille vriendschap. "Zonder te aarzelen zei ze: jij."

Het belangrijkste doel van het onderzoek was voor Timmers en Lodewijks om de jongeren met frisse ogen naar Amsterdam te laten kijken en te observeren wat hun opviel. Nzinga Norton (21) herinnert zich een van de eerste repetities. "We zijn letterlijk het Leidseplein opgelopen en hebben gekeken naar hoe mensen over straat lopen."

Haar vielen de slome houding en bewegingen van toeristen op. Amsterdammers lopen veel sneller en gericht door de stad, zegt ze. "We moesten ook luisteren naar hoe mensen praten. Dat was soms best ongemakkelijk, dan was je iemand een paar minuten lang aan het achtervolgen."

"Ilon en ik zijn gewend in kleine theaterzaaltjes en huiskamers voorstellingen te geven," zegt Timmers. Maar nu staan de regisseurs in het ITA. "De jongeren waren goed in het bewegingswerk dat we ze opgaven, dus dat hebben we radicaal doorgevoerd." *Amsterdam XXX jr.* is een bewegingsvoorstelling geworden.

Kusjes

Zonder tekst, maar met veel muziek, rennen en stilstaan willen Timmers en Lodewijks het leven van jongeren in de stad laten zien. "Je weet hoe het in Amsterdam is, maar nu wordt het neergezet op toneel," zegt Norton. Op impliciete wijze willen spelers en regisseurs laten zien wat de stad je kan geven en afnemen.

In een scène zetten alle spelers van kleur uit de groep een stap vooruit, de witte spelers doen een stap naar achteren. "De witte spelers draaien de spiegels bij die om het toneel staan, waardoor de weerspiegeling die het publiek ziet, verandert. Het beeld van de stad verandert," zegt Van den Berg.

De voorstelling heet *Amsterdam XXX jr.* en moet ook echt de jongeren in onze diverse hoofdstad vertegenwoordigen, zegt Timmers. "En de XXX staat voor kusjes, want Amsterdam is ook lief."

***Amsterdam XXX jr.* gaat 17/3 om 15.30 uur in première en staat daarna t/m 29/3 in Internationaal Theater Amsterdam. Voor de try-outs op 15 en 16/3 zijn ook nog kaarten.**